

Uttesting av iPad ved Røros VGS

Alternative opplæringarenaer

Alternativ Opplæring ved skolen vår er en egen base organisert med sikte på å gi opplæring tilpasset elever med behov for annen opplæring enn skolens øvrige programområder kan gi. På denne basen har elever med individuelle opplæringsplaner, som krever alternativ opplæring, sin tilhørighet.

Med alternativ opplæring mener vi opplæring der alt ikke kan gjennomføres innenfor de programområder skolen har, men med andre metoder og arenaer der læring bedre kan skje. Det er ofte slik at elever har planer der vi driver opplæring på områder som beskrives bare i Læreplanens generelle del. Det vil si allmenndanning, sjølhjelpsferdigheter og samspillsferdigheter som er viktig for alle, men som her er valgt spesielt. Opplæring imot delmål fra yrkesfaglige læreplaner er vanlig.

Ofte er det funksjonshemninger eller omfattende lærevansker som gjør at vi må legge til rette opplæringa annerledes. Alltid er det slik at hver enkelt har en opplæringsplan som er laga spesielt for å bedre mulighetene til denne eleven. Det individuelle fokuset er absolutt, fordi behova for opplæring er veldig forskjellig fra person til person.

Målgruppen for forsøket var elever med funksjonsnedsettelse og multifunksjonsnedsettelse, men vi så og for oss bruk til elever med generelle lærevansker og lese- og skrivevansker.

Vi ønsket å vurdere elevenes læringsutbytte på følgende områder: hukommelsestrening, motivasjon for kognitiv trening, opptrening av minnefunksjoner(talebeskjeder), visualisering og kommunikasjonsmuligheter.

Vi ønsket og å se på om alternative styringsmuligheter, alternativ kommunikasjon og brukervennlighet fører til økt motivasjon for repeterende innlæring. Den tilgjengelighet som iPad gir samt muligheter for læring ved bruk av alternative hjelpemiddel/programmer var og interessant å teste ut.

Vi søkte om prosjektmidler våren 2011 og fikk tildelt to stk iPad 1 fra FramSIKT.

Vi har ikke brukt noen vitenskapelige forskningsmetoder i vår testing, kun tatt iPad inn som et digitalt verktøy i undervisningen. Det er disse erfaringene som er oppsummert i dette dokumentet.

Brukssituasjonen:

På avdelingen er det særlig to elever som har brukt iPadene. Begge har erfaring med bruk av PC tidligere. Elevene har forskjellig behov for sin bruk av digitale verktøy.

For den ene eleven har iPad erstattet pcbruk. Den andre eleven bruker en stasjonær i tillegg til iPad.

iPadene brukes daglig og er ofte med på turer og andre aktiviteter.

Vi har erfart at iPadene gir konsentrert jobbing. De er morsomme, kule og det er stas å jobbe på dem. Elevene får umiddelbar respons da det er lett å navigere og forstå neste «trekk». De er lettforståelige, bare en knapp og det er lett å fjerne «forstyrrende» applikasjoner. Kognitivt svake kan bruke iPad og følelsen av å mestre ting er i seg sjøl motiverende.

Samtidig er de ømfintlige for ikke-funksjonell berøring. Det kan være utfordrende å trykke «rett» (fingertupp) og derfor skal vi bestille penn(stylus) for å se om det hjelper.

Flere bruker samme iPad og vi har ikke funnet noen god måte å tilpasse «brukerprofiler». Dette er noe vi skal se mere på fremover da det er behov for å strukturere innholdet litt bedre som f.eks. på ukedager.

Begge elevene har god nok finmotorikk og syn til å bruke iPadene, det kan imidlertid være en begrensning for andre.

iPadene er enklere i bruk enn f.eks. PC, elevene slipper å bruke tid på å styre mus og tastatur. De starter raskt og er lette og mobile.

Praktisk:

Siden vi ikke hadde noen som helst erfaring med iPad tidligere, brukte vi noe tid i starten til å bli kjent med dem.

Det å finne passende applikasjoner(apps) er tidkrevende, særlig gode nok som passer elevene på det nivå de er og som samtidig kan utfordre. Der har vi testa mye og det er en stadig pågående prosess. Noen apps fanger elevene, andre apps ikke. Noe blir for enkelt mens apps på engelsk kan bli for vanskelig. F.eks. så kan spill fort bli et forstyrrende element. Vi opplever at appstore er uoversiktlig og inneholder så mange apps at det er tidkrevende å lete, samtidig gir det store utvalget muligheter til å finne noe som passer. Det hadde vært ønskelig med fast iPad til ansatte som tester ut og leter etter gode apps.

Vi ønsket at begge iPadene skulle ha samme innhold og der ble det prøving og feiling i starten. Løsningen vår er å sette opp en egen stasjonær pc med det formål å kunne synkronisere og samordne innhold via itunes. Dette er noe vi skal jobbe mere med fremover og se om vi finner bedre løsninger på.

iPadene har bra batterilevetid og god skjerm. Vi har hatt noen små utfordringer internt i STFKs nett men dette ble fort løst.

En utfordring med berøringsskjermer er å holde disse rene. Rensekluter er kjøpt inn til dette formålet.

Læringssituasjonen:

Vi har brukt iPader mye til hukommelsestrening. Der har vi brukt Huskespillet, lotto og lignende. Dette er program hvor vi ser konsentrasjonen blir god. Vi leter etter en app med lignende funksjonalitet der en over tid ser resultater.

Vi har og brukt ulike typer apps der en skal finne feil i et bilde. En app som viser trafikkskilt og hvor en skal se om disse er feil fenger godt.

Opplesing der ord markeres er populært. Da kan en følge med i teksten og se ordet samtidig som det oppleses. HC Andersens eventyr er et godt eksempel på en slik app.

Vi har og lagt inn en tegnspråk-app som viser video for hvert ord en velger. En slags tegnspråkbok.

Fargelegging og bilde/videovisning er og spennende. Rene spill har og vært installert og brukt som belønning/avveksling.

Når apps har blitt forstyrrende er det enkelt å fjerne disse. Og det viser seg at det er ikke noe problem å be elevene legge iPadene bort så lenge det gjøres avtaler om bruken med dem. Dette var noe vi var spente på.

Vi ser at det ville være nyttig med kamera/video funksjon slik iPad 2 tilbyr. Særlig en av elevene bruker video for å skape trygge situasjoner rundt seg. Ansatte filmer for eksempel hvor en skal gå for å komme frem til bassenget. Så ser eleven dette opptaket og blir så trygg nok til å bli med. Denne eleven skulle på leirskoleopphold og da la vi inn filmer som gjorde oppholdet tryggere. Her ser vi et potensiale med å ta i bruk iPad2 der en kan filme med iPaden.

Dette eksemplet er noe vi erfarer etter hvert som verktøyets potensiale utforskes og nye muligheter oppdages. Tilgjengeligheten i form og størrelse gir en slik fleksibel bruk.

Muligheter:

Vi ser at iPad har et potensiale til å gi oss en unik informasjon og kommunikasjon mellom skole-elev-hjemmet. Vi ser og et potensiale med å bruke iPad til å dokumentere innhold i opplæringa og alminneliggjøre bruken av digitale hjelpemiddel.

Vi tror og at vi kan overføre muligheter for framtidig bruk når elevstatusen er over. Hittil har spesialprogramvare og spesialkompetanse vært knyttet til personell f.eks. skolen. Noe som kan være vanskelig å følge opp senere. Rett og slett fraværende og føre til digital utestenging. En iPad krever ingen slik spesialkompetanse og kan være det verktøyet eleven kan opprettholde sin digitale kompetanse videre i livet.

Ved videre uttesting så vil det være viktig å strukturere det vi skal jobbe med bedre. I tillegg ønsker vi å knytte til oss andre som bruker ipad for å utveksle erfaringer og informasjon.

Applikasjoner som er installert brukes ofte(uprioritert rekkefølge):

- Coloring Fargelegging
- Hjulene på bussen Aktivitetsspill med sang osv
- Norsk hangman Ordlek
- Matchanimals Dyrelotto med dyrelyder
- AcrawlerHD Bilspill til avveksling
- TryggTrafikk Aktivitetsspill
- Memorycards Lotto
- Huskespillet Norsk huskespill
- Askeladden Eventyr opplesing
- HC Andersen på norsk Eventyr opplesing
- Trafikkskilt Trafikkopplæring
- Finn fem feil Finne feil på bilder
- Happipapi leser ord og bilder

I tillegg har vi mange andre apps som er under testing, passet ikke osv. Ansatte har og funnet apps som passer til andre deler av sin undervisning som Tegnspråk, gitarakkorder, Matprat, Google Earth osv. Applikasjoner som er kunnskapsbaser til undervisning/aktiviteter.